

Työtaturmavakuutus ja siihen liitettävät vapaa-ajan vakuutukset

Tuoteseloste, voimassa 1.1.2024 alkaen

Työtaturmavakuutus on lakisääteinen vakuutus, joka kattaa töissä ja työmatkalla sattuneet tapaturmat sekä työn aiheuttamat ammattitaudit.

Työtaturmavakuutus perustuu työtaturma- ja ammattitautilakiin (459/2015) ja on osa suomalaista sosiaalivakuutusjärjestelmää ja osa työsuhteeseen liittyvää sosiaaliturvaa. Työtaturmavakuutus on ensisijainen muuhun sosiaaliturvaan nähden. Työtaturmavakuutuksella turvataan työntekijän toimeentulo silloin, kun työssä tai työmatkalla sattuu tapaturma tai kun työntekijä sairastuu ammattitautiin.

Työnantajan velvollisuutena on ottaa työtaturmavakuutus kaikille työntekijöilleen. Vakuuttamisvelvollisuus koskee yritysten lisäksi myös kotitalouksia ja yksityisiä henkilöitä. Vakuuttamisvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos työnantajan maksamat ja maksettavaksi sovitut palkat ovat kalenterivuoden aikana yhteensä enintään 1 500 euroa.

Työntekijäin ryhmähenkivakuutus on työnantajan työntekijöilleen ottama henkivakuutus, jonka vakuutusmaksut hoidetaan työtaturmavakuutuksen yhteydessä. Vakuuttamisvelvollisuus perustuu työmarkkinajärjestöjen keskinäiseen sopimukseen. Kuolemantapauskorvaus maksetaan työntekijän kuoleman jälkeen, jos hänellä on ehdoissa mainittuja edunsaajia. Työntekijäin ryhmähenkivakuutus ei ole työtaturma- ja ammattitautilain mukainen vakuutus.

Työnantaja voi halutessaan laajentaa työntekijöidensä lakisääteisen turvan myös työntekijöiden vapaa-ajalle. Vapaaehtoinen, työtaturma- ja ammattitautilakiin perustuva vakuutus on otettava samasta yhtiöstä, jossa työtaturmavakuutus on. Pelkkää vapaa-ajan vakuutusta ei voi ottaa.

Vapaa-ajan vakuutuksia ovat:

- Työntekijän vapaa-ajan tapaturmavakuutus
- Vapaa-ajan ryhmätaturmavakuutus
- Laivaväen vapaa-ajan tapaturmavakuutus
- Urheiluvakuutus.

Työntekijän vapaa-ajan tapaturmavakuutus ja vapaa-ajan ryhmätaturmavakuutus korvaavat vapaa-aikana sattuneita tapaturmia.

Urheiluvakuutus korvaa työnantajan järjestämässä vapaa-ajan harrasteliikunnassa sattuneita tapaturmia. Työnantajan järjestämäksi katsotaan myös sellainen harrasteliikunta, jonka kustannuksista työnantaja vastaa vähintään 50 %:n osuudelta.

Laivaväen vapaa-ajan tapaturmavakuutus on merihenkilöstölle tarkoitettu vapaaehtoinen vakuutus, josta korvataan vapaa-aikana aluksella tai maissa sattuneita tapaturmia. Laki ei velvoita ottamaan laivaväen vapaa-ajan tapaturmavakuutusta, mutta vakuuttamisvelvollisuus sisältyy merenkulkualan työehtosopimuksiin.

Laivaväen vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen yhteyteen on mahdollista liittää laivaväen vapaa-ajan lisävakuutus, joka korvaa toisen henkilön aiheuttamia vammoja. Laivaväen vapaa-ajan lisävakuutus koskee vain henkilökuntaa, jolle työnantaja on työehtosopimuksen mukaan velvollinen järjestämään kyseisen lisävakuutuksen. Lisävakuutus ei ole työtaturma- ja ammattitautilain mukainen vakuutus.

Vakuutetut henkilöt

Työtapaturma- ja ammattitautilaki määrittää vakuutuksen piiriin kuuluvat työntekijät. Laki koskee ansiotarkoituksessa tehtävää työtä. Työtapaturmavakuutuksen piiriin kuuluvat pääsääntöisesti kaikki työ- ja virkasuhteessa olevat työntekijät. Työsuhteen käsite on määritelty työsopimuslaissa. Samat henkilöt voidaan vakuuttaa vapaaehtoisilla vapaa-ajan vakuutuksilla.

Pakollisesti vakuutettaviin kuuluvat

- työ- tai virkasuhteessa oleva työntekijä
- yksityisen ammatinharjoittajan perheenjäsen, jolla on työsopimuslain mukainen työsuhde (pois lukien puoliso)
- kommandiittiyhtiön ääneton yhtiömies, jolla on työsopimuslain mukainen työsuhde
- osakeyhtiössä työskentelevä osakas, joka ei ole johtavassa asemassa
- osakeyhtiössä johtavassa asemassa työskentelevä osakas (esim. toimitusjohtaja), joka omistaa yksin enintään 30 % tai yhdessä samassa taloudessa asuvien perheenjäsenten kanssa enintään 50 % osakkeista tai niiden tuottamasta äänimäärästä.

Erillislainsäädännön perusteella pakollisesti vakuutettaviksi luetaan myös:

- opiskelijatapaturmalain (460/2015) perusteella eräät oppilaat (mm. perusopetuksen vuosiluokat 7-9, ammattikoulu, lukiot, yliopistot, korkeakoulut) opetusohjelman mukaisessa käytännöllisessä harjoittelutyössä sattuvan tapaturman varalta (esim. teknisellä käsityötunnilla tai kotitaloustunnilla sattunut tapaturma)
- opiskelijatapaturmalain (460/2015) perusteella työvoimakoulutuksessa olevat opiskelijat (rinnastetaan työntekijöihin)
- eräisiin rangaistus-, huolto- ja hoitolaitoksiin otettujen henkilöiden tapaturmakorvauksesta annetun lain (894/1946) perusteella eräät laitoksiin otetut henkilöt, hoito-ohjelman mukaisessa työssä sattuvan tapaturman varalta.

Pakollisesti vakuutettavien ulkopuolelle jäävät

- yksityinen ammatinharjoittaja (esim. toiminimen haltija) ja hänen puolisonsa
- yksityisen ammatinharjoittajan muu perheenjäsen, jolla ei ole työsopimuslain mukaista työsuhdetta
- avoimen yhtiön yhtiömies
- kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies
- osakeyhtiössä johtavassa asemassa työskentelevä osakas, joka omistaa yksin yli 30 % tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa yli 50 % osakkeista tai niiden tuottamasta äänimäärästä.

Laskettaessa omistusosuuksia otetaan huomioon myös välillinen omistaminen toisten yhteisöjen kautta, jos henkilö yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa omistaa sanotusta toisesta yhteisöstä yli puolet tai heillä on vastaava määräysvalta.

Johtavalla asemalla tarkoitetaan toimitusjohtajuutta, hallituksen jäsenyyttä tai muuta vastaavaa tosiasiallista määräämisvaltaa yhtiössä.

Vaihtoehdot

Sekä työtapaturmavakuutuksen että vapaa-ajan vakuutusten sisältö ja maksettavat korvaukset perustuvat työtapaturma- ja ammattitautilakiin.

Vakuutuksissa ei ole valittavissa eri turvatasoja, mutta seuraavissa vapaa-ajan vakuutuksissa vakuutuksenottaja voi valita, kuuluvatko lisenssinalaisessa urheilussa ja riskialttiissa lajeissa sattuvat tapaturmat vakuutuksen piiriin:

- Työntekijän vapaa-ajan tapaturmavakuutus
- Vapaa-ajan ryhmätapaturmavakuutus
- Laivaväen vapaa-ajan tapaturmavakuutus.

Voimassaolo

Työtapaturmavakuutus on voimassa työssä, työntekopaikan alueella ja laissa tarkemmin säädetyn edellytyksin myös työntekopaikan alueen ulkopuolella. Työmatkat ja muu työtehtävien vuoksi matkustaminen kuuluvat myös vakuutuksen piiriin.

Vakuuttamisvelvollisuus koskee Suomessa tehtävää työtä. Vakuutus on voimassa myös Suomen rajojen ulkopuolella, kun työnantaja lähettää vakuutukseen kuuluvan henkilön tilapäisesti tekemään työtään ulkomaille.

Vapaa-ajan vakuutukset ovat voimassa työntekijän vapaa-aikana tuotteisiin liittyvien vakuutusehtojen mukaan. Vapaa-ajan vakuutukset ovat voimassa kaikkialla maailmassa.

Mitä vakuutuksesta voidaan korvata?

Työtapaturma, ammattitauti tai vapaa-ajan tapaturma eli vahinkotapahtuma korvataan, kun

- vahinkotapahtuma on laissa olevan määritelmän mukainen
- vahinkotapahtuma on sattunut laissa mainituissa olosuhteissa ja
- vamma tai sairaus on todennäköisessä lääketieteellisessä syy-yhteydessä vahinkotapahtumaan.

Korvaukset määräytyvät työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) mukaan, eikä niistä voi erikseen sopia.

Kustannusten korvaukset

Sairaanhoitokulut

Vakuutus korvaa tapaturman tai ammattitaidin vuoksi annetun sairaanhoidon aiheuttamat tarpeelliset kustannukset. Sairaanhoitoa ovat muun muassa lääkärinhoito, lääkkeet, tekojäsenet ja muut apuvälineet. Sairaanhoitokulut korvataan ilman aika- ja euromääräistä ylärajaa.

Tutkimuskulut

Vakuutuksesta korvataan perustellut ja tarpeelliset lääkärintutkimuskulut sen selvittämiseksi, onko kysymyksessä vahingon aiheuttama vamma tai ammattitauti. Nämä kulut korvataan, vaikka vamma tai sairaus ei osoittautuisikaan työtapaturma- ja ammattitautilain perusteella korvattavaksi.

Esinevahingot

Vakuutuksesta korvataan tapaturman yhteydessä särkyneet silmälasit, kuulokojeet, hammasproteesit, tukisidokset sekä tekojäsenet. Korvauksen maksaminen edellyttää, että tapaturma on aiheuttanut jonkin vamman.

Kodinhoidon lisäkustannukset

Jos vahingoittunut ei vahingon aiheuttaman vamman vuoksi kykene hoitamaan kotiaan, vakuutuksesta maksetaan kohtuullinen korvaus tästä aiheutuneista välittömistä lisäkustannuksista enintään vuoden ajalta tapaturman sattumisesta tai ammattitaidin ilmenemisestä.

Hoitotuki

Vakuutuksesta maksetaan hoitotukea, jos vahingoittunut on vamman tai sairauden vuoksi hoidon, avun, valvonnan tai ohjauksen tarpeessa.

Vaatelisiä

Vakuutuksesta maksetaan vaatelisiä, jos vahingoittunut vahingon seurauksena käyttää vähintään kolmen kuukauden yhtäjaksoisen ajan apuvälinettä, joka aiheuttaa vaatteiden kulumista.

Ansionmenetykskorvaukset

Päiväraha

Päivärahaa maksetaan, jos vakuutettu on kokonaan tai osittain kykenemätön tekemään työtään vähintään kolmena peräkkäisenä päivänä tapaturmapäivää lukuun ottamatta. Päivärahan suuruus määräytyy pakollisessa työtapaturmavakuutuksessa vahingoittuneen henkilön vuosityöansion perusteella ja vapaaehtoisissa vapaa-ajan vakuutuksissa pelkästään vakuutuksen ottaneen työnantajan työssä saadun työansion perusteella. Jos työkyvyttömyys jatkuu yli vuoden, korvaus muuttuu tapaturmaeläkkeeksi.

Tapaturmaeläke

Tapaturmaeläkettä maksetaan, kun vakuutetun työkyky on tapaturmavamman tai ammattitaidin vuoksi päivärahaikauden jälkeen vähentynyt vähintään kymmenellä prosentilla ja hänen työansionsa ovat alentuneet. Vakuutetulla on oikeus tapaturmaeläkkeeseen, jos hän ei lainkaan pysty palaamaan työhön tai jos hän palaa työhön alentunein ansioin (osaeläke).

Kuntoutusraha

Kuntoutusrahaa maksetaan, kun vakuutettu osallistuu vahingon seurauksena ammatilliseen kuntoutukseen, josta on sovittu vakuutusyhtiön kanssa. Samalta ajalta vakuutettu ei saa päivärahaa tai tapaturmaeläkettä.

Muut korvaukset

Pysyvä haitta

Vakuutuksesta maksetaan haittaraaha tapaturman ja ammattitaidin aiheuttamasta pysyvästä yleisestä haitasta. Yleisellä haitalla tarkoitetaan vahinkotapahtumasta aiheutuvaa toimintakyvyn heikentymistä. Haittaraahan suuruus määräytyy lääketieteellisin perustein. Tarkemmat säännökset vammojen ja sairauksien haitan arvioinnista annetaan haittaluokituksessa, josta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Kuntoutuskustannukset

Vakuutuksesta korvataan lääkärin määräämä lääkinnällinen kuntoutus. Samoin kuntouttamiskustannuksina korvataan esimerkiksi henkilön koulutus uuteen ammattiin. Kuntoutuksen ajalta maksetaan kuntoutusrahaa ja korvataan tarpeelliset kulut opintovälineiden hankkimisesta, matkoista koulutuspaikkakunnalle sekä elämisestä muualla kuin kotipaikalla.

Perhe-eläke

Jos vakuutettu menehtyy tapaturman tai ammattitaidin seurauksena, hänen edunsaajillaan on oikeus perhe-eläkkeeseen. Perhe-eläke myönnetään leskeneläkkeenä ja/tai lapseneläkkeenä.

Hautausapu

Vakuutuksesta maksetaan hautausapuna kiinteä kertakorvaus.

Lue lisää:
if.fi/yritys

Esimerkkejä rajoituksista

Vakuutuksesta ei korvata yrittäjätoiminnassa sattunutta vakuutustapahtumaa. Tarkemmat tiedot korvattavista vahinkotapahtumista ja rajoituksista löydät työtapaturma- ja ammattitautilaista sekä vakuutusehdoista.

Alla on kerrottu esimerkkejä vapaa-ajan tapaturmiin liittyvistä rajoituksista. Korvausta ei makseta, jos kyseessä on esimerkiksi

- potilasvakuutuslain mukaan korvattava potilasvahinko
- liikennevakuutuslain mukaan korvattava liikennevahinko
- raideliikennevakuutuslain mukaan korvattava raideliikennevahinko
- pahoinpitelystä tai muusta toisen henkilön tahallisesta teosta aiheutuva vahinko
- työtapaturma- ja ammattitautilain 33 §:ssä tarkoitettu työliikkeen yhteydessä tapahtunut lihaksen tai janteen kipeytyminen.

Vakuutus on sopimus

Vakuutusturva alkaa, kun vakuutusnottaja ja If sopivat vakuutuksen alkamisesta. Vakuutusturvaa ei voi saada voimaan takautuvasti. Vakuutus on voimassa toistaiseksi kalenterivuoden kerrallaan.

Työtapaturmavakuutus päättyy, kun

- vakuutusnottaja ilmoittaa työn päättymisestä
- vakuutusnottaja asetetaan konkurssiin tai
- ulosottoviranomainen toteaa vakuutusnottajan varattomaksi tai tämän olinpaikan tuntemattomaksi.

Määräaikainen vakuutus päättyy sovittuna ajankohtana ilman eri ilmoitusta.

Vakuutuksen voi siirtää uuteen vakuutusyhtiöön kirjallisella siirtoilmoituksella. Vakuutuksen voi siirtää toiseen yhtiöön vasta, kun se on ollut nykyisessä yhtiössä voimassa vähintään yhden kokonaisen kalenterivuoden.

Vakuutusnottajalla on oikeus irtisanoa vapaa-ajan vakuutus haluamastaan ajankohdasta. Tällöin vakuutus päättyy aikaisintaan siitä hetkestä, kun kirjallinen irtisanomisilmoitus on saapunut Ifiin.

Ifillä on oikeus irtisanoa vapaa-ajan vakuutus, jos vakuutusnottaja on laiminlyönyt eräänntyneen vakuutusmaksun maksamisen tai Ifille on annettu vakuutus- tai korvausasiassa tahallisesti vääriä tai puutteellisia tietoja. Tällöin vakuutus päättyy 30 päivän kuluttua irtisanomisen lähettämisestä.

Ifillä on lisäksi oikeus irtisanoa vapaa-ajan vakuutus ehdoissa tarkemmin määritellyissä tapauksissa. Tällöin vakuutus päättyy 30 päivän kuluttua irtisanomisen lähettämisestä.

Vakuutusmaksu ja sen maksaminen

Vakuutusmaksu määräytyy kalenterivuositain vakuutusyhtiön hallituksen hyväksymien maksuperusteiden mukaan ja se laskeaan vakuutusyhtiöllä käytettävissä olevien tietojen perusteella. Vakuutuksesta peritään vähintään maksuperusteiden mukainen minimivakuutusmaksu.

Työtapaturmavakuutuksen vakuutusmaksuun vaikuttavia maksujärjestelmiä on kahdenlaisia:

- Taulustomaksu, jota käytetään pienten yritysten vakuutuksissa. Taulustomaksu perustuu pääasiassa yrityksen omiin tietoihin, kuten ammattiluokittaiseen palkkajakaumaan.
- Erikoismaksu, jota käytetään suurempien yritysten vakuutuksissa. Yrityksessä sattuneet vahingot vaikuttavat erikoismaksun suuruuteen. Yrityksen valitseman erikoismaksujärjestelmän ominaisuuksien mukaan vahingot joko huomioidaan lopullisessa vakuutusmaksussa tai veloitetaan erillisillä laskuilla.

Vakuutusnottaja on velvollinen ilmoittamaan Ifille työtapaturma- ja ammattitautiriskin arviointia, vakuutusmaksun määräämistä ja vakuutuksen hoitoa varten tarpeelliset tiedot toimialastaan, teettämänsä työn määrästä ja laadusta, työn alkamisajasta, yrityksen omistussuhteista, työtapaturma- ja ammattitautilain 166 §:n 5 momentissa tarkoitettua työturvallisuustyöstä sekä muista Ifin määrittelemistä vakuutusmaksuun vaikuttavista seikoista.

Nämä tiedot tulee ilmoittaa vakuutusta haettaessa tai viimeistään 14 päivän kuluessa vakuutuksen alkamisesta. Tietojen olennaisesti muuttuessa ilmoitus tulee tehdä 30 päivän kuluessa muutoksesta.

Lopullisen vakuutusmaksun määräämistä varten If kysyy tiedot tulorekisteristä, silloin kun ne ovat sieltä saatavissa. Muussa tapauksessa asiakkaan tulee palauttaa tiedot vuosittain tammi-kuun loppuun mennessä (vuosi-ilmoitus) tai määräaikaisen vakuutuksen päättyessä 30 päivän kuluessa päättymispäivästä.

Ennakkovakuutusmaksu peritään vakuutuskauden alussa. Vakuutuskauden päätyttyä vakuutusmaksu tarkistetaan viimeisimpien käytettävissä olevien tietojen perusteella. Jos tarkistettu vakuutusmaksu poikkeaa jo peritystä ennakkovakuutusmaksusta, peritään tai palautetaan vakuutusnottajalle tämä erotus (tasoitusvakuutusmaksu).

if.fi/yritys

Yrityspalvelut p. 010 19 15 00

If Vahinkovakuutus Oyj, Suomen siviiliikkeen vakuutuksia säätelee vakuutuslainsäädäntö ja muu Suomen lainsäädäntö. Ifin toimintaa valvoo Finanssivalvonta, Snellmaninkatu 6, PL 103, 00101 Helsinki, www.finanssivalvonta.fi, puh. 09 183 5360.

If Vahinkovakuutus Oyj, Suomen siviiliike, Y-tunnus 1602149-8, If Skadeförsäkring AB (publ), 10680 Tukholma Ruotsi, Org. nr. 516401-8102